

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 167

van **IMMANUEL DE REUSE**

datum: 26 november 2020

---

aan **WOUTER BEKE**

VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING

Groeipakket - Evaluatie

In de beleidsnota Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding 2019-2024 geeft de minister aan dat er een grondige evaluatie van het groeipakket komt na een bepaalde periode. Het groeipakket ging bijna twee jaar geleden van start, op 1 januari 2019.

Het is nu het moment om een duidelijke evaluatie uit te voeren. De minister geeft in zijn beleidsnota aan dat het monitoringscomité 'Groeipakket' de budgettaire effecten van de overgangmaatregelen evalueert en dat de beleidskredieten worden opgevolgd.

Daarnaast wordt volgens deze beleidsnota de effectiviteit van de automatische rechtentoekenning opgevolgd en bijgestuurd.

Er wordt verwezen naar een vereenvoudiging van het systeem, waardoor volgens de minister bepaalde middelen zouden vrijkomen die vervolgens in het Vlaamse gezinsbeleid geïnvesteerd worden.

Ten slotte spreekt de minister in zijn beleidsnota over de invoering van een breder instrument voor de zorginschaling van de zorgbehoefte voor kinderen.

1. Kan de minister een overzicht geven van de indicatoren die opgevolgd worden?
2. Wat is het resultaat tot op heden van de opvolging? Wat zijn de resultaten van de indicatoropvolging?
3. Welke problemen zijn er tot op heden opgedoken en welke oplossing werd hiervoor gevonden?
4. Voor een aantal problemen is tot op vandaag nog geen oplossing gevonden.
Is er een planning om deze onopgeloste problemen te analyseren/op te lossen?
5. Zijn/waren er tot op heden problemen met de automatische rechtentoekenning?
6. Door de vereenvoudiging zouden er middelen vrijkomen.
Over welke middelen gaat het?
7. Het herinvesteren van deze vrijgekomen middelen is een actiepoint.
Hoe gaat de minister herinvesteren en in welke concrete domeinen van het Vlaamse gezinsbeleid plant hij te herinvesteren?
8. Over welk inschalingsprincipe denkt de minister om de zorgbehoefte in te schalen?

9. Er is een vrij belangrijk project lopende, met name het online platform BelRAI. Dit om op termijn één standaardsysteem te hebben voor de inschaling van de zorgnood. Er is daarbij in verschillende modules voorzien, gekoppeld aan specifieke materies.

Is het de bedoeling om ook hier BelRAI voor te gaan gebruiken? Zo ja, wanneer is de implementatie ervan dan voorzien? Zo niet, wat is de reden waarom BelRAI hiervoor niet in aanmerking komt?

10. Is de dubbele financiering vanuit het groeipakket voor niet-begeleide minderjarigen die ten laste zijn van de overheid al rechtgetrokken? Om hoeveel dossiers gaat het en hoeveel euro daarvan is al gerecupereerd?
11. Zijn de nodige maatregelen al genomen om bij asielzoekers die in een niet afgeronde asielprocedure zitten het recht op het groeipakket te bevriezen tot de asielprocedure is afgerond? Kan de minister een overzicht geven van het aantal gevallen waarover het gaat? Hoeveel euro werd zo gerecupereerd?

ANTWOORD

op vraag nr. 167 van 26 november 2020

van **IMMANUEL DE REUSE**

---

1. Bij de opstart van het Groeipakket werd een Monitoringcomité opgericht dat de budgettaire consequenties van het Groeipakket opvolgt (evolutie van de uitgaven op de beleidskredieten). De taakstelling van het monitoringcomité is beperkt tot deze monitoring en doet geen uitspraken over inhoudelijke en budgettaire keuzes.

Daarnaast zijn er een aantal dashboards ontwikkeld die een beeld geven over het bereik van het Groeipakket: aantal kinderen met basisbedragen (rangbedragen en leeftijdstoelagen, aantal kinderen met sociale toeslag, aantal kinderen met zorgtoelagen, aantal gezinnen met recht op gezinsbijslagen. Deze cijfers kunnen worden geraadpleegd op www.opgroeien.be/cijfers-en-print/groeipakket.

2. De bijeenkomsten van het Monitoringcomité werden telkens gepland in functie van de begrotingscyclus. Op die manier konden de resultaten van de budgettaire monitoring meegenomen worden naar de eerstvolgende begrotingscyclus (BO/BA2019, BO/BA2020 en BO2021).

De cijfers van de dashboards werden gepubliceerd in het jaarverslag Groeipakket waarin alle cijfers over het eerste werkingsjaar werden gebundeld. Ook voor het evaluatierapport werd beroep gedaan op de resultaten van de dashboards.

3. Vanuit de indicatoropvolging door het Monitoringcomité zijn er geen problemen opgedoken.
4. Het is ons niet duidelijk naar welke problemen wordt verwezen waar geen oplossing voor is gevonden.

De signalen die reeds werden aangebracht uit de praktijk, het parlement of de commissie werden meegenomen in de evaluatie van het Groeipakket. In de evaluatie worden beleidsaanbevelingen geformuleerd tot optimalisatie van het Groeipakket. Een bespreking in het Vlaams Parlement is mogelijk in de eerste jaarhelft van 2021.

5. Automatische rechtentoekenning kent zijn uitdagingen. Er wordt getracht om zoveel mogelijk gegevens automatisch te verzamelen, waardoor heel veel gegevensbronnen tegelijk moeten worden aangesproken. Daarbij bestaan er heel wat risico's. Deze gegevens moeten bezorgd worden door de bron (risico's: mogelijke vertraging, kwaliteit gegevens niet steeds optimaal, gezin stelt gegevens in vraag), de verwerking moet correct gebeuren, maar heeft een doorlooptijd (gegevens worden te traag bezorgd en/of verwerkt).

Elk van deze stappen draagt een risico in zich. Deze risico's worden zo goed mogelijk afgedekt, maar zijn inherent aan het proces van automatische rechtentoekenning, waarbij heel wat afhankelijkheden bestaan.

Ook bij de burger zelf bestaat er een afhankelijkheid. Soms zijn gegevens niet automatisch beschikbaar en hangt de rechtentoekenning af van de aanlevering van de gegevens door gezinnen (zorgtoeslag of manuele alarmbel) of de correctie van foutieve gegevens aangeleverd door de bronnen.

Daarnaast creëert automatische rechtentoekenning een bijzondere aandacht voor de motivatie van beslissingen. Burgers krijgen automatisch een toeslag, waarbij zij niet noodzakelijk de incentive hebben om een onterecht toegekende toeslag aan te geven bij de uitbetaler. Een correcte en grondige motivatie van beslissingen moet de burger de nodige informatie bieden om deze incentive wel te installeren.

Daarnaast wordt er ook in het toezicht uitgeoefend door het Agentschap Uitbetaling Groeipakket een bijzondere focus gelegd op het aanvullen van de administratieve gegevens met de feitelijke vaststellingen van de sociale begeleidings- en toezichtdienst. Daarbij ligt een bijzondere focus op de controle van het gegeven domicilie, een aanzienlijk fraudegevoelige factor binnen het Groeipakket. Daarbij capteert het VUTG ook signalen van andere overheidsinstanties (arbeidsauditoraten,...) om fraude gericht op te kunnen sporen.

Deze bekommernissen wegen echter niet op tegen het maatschappelijk belang van automatische rechtentoekenning. Er wordt niet alleen een zo juist en volledig mogelijke toekenning verwacht, maar er wordt ook vanuit gegaan dat gezinnen die het moeilijk hebben om te voldoen aan de administratieve vereisten toch hun rechten kunnen krijgen. Bovendien verwachten gezinnen ook dat wat de overheid al gevraagd heeft, niet nog eens wordt gevraagd (only-once principe). Dit is verankerd in de administratieve praktijk.

6. Er zijn momenteel geen netto vrijgekomen middelen.
7. Hierover is momenteel nog geen beslissing genomen.
8. Een concreet inschalingsprincipe is er nog niet bepaald, maar het is vooral belangrijk dat een kind geen twee maal een onderzoek moet ondergaan, indien dit niet nodig is. In het kader van persoonsvolgende financiering voor minderjarigen onderzoeken we om te komen tot een zorgzwaartebepaling die zoveel mogelijk is afgestemd met de inschaling zorgtoeslag specifieke ondersteuningsbehoefte.
9. BelRAI heeft inderdaad verschillende modules, maar is vooral opgemaakt vanuit de invalshoek van zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden. Een BelRAI voor kinderen is er niet, wel een BelRAI-screener.

Momenteel loopt een onderzoek om een vergelijking te maken tussen de bestaande inschalingsinstrumenten van het VAPH en de BELRAI. De resultaten van dit onderzoek zullen mogelijks een indicatie geven over welk instrument in de toekomst in aanmerking zou kunnen komen in het kader van de persoonsvolgende financiering voor minderjarigen en voor de Zorgtoeslag.

10. Niet-begeleide minderjarigen die verblijven in een opvangstructuur van Fedasil ontvangen momenteel het volledige Groeipakket. Het is de bedoeling om voor alle kinderen die ten laste zijn van de overheid de verdeelsleutel toe te passen die is bepaald in het decreet Groeipakket. Hiervoor is een decretale wijziging nodig, al dan niet het verlengde van de evaluatie van het Groeipakket.
11. Vluchtelingen die nog in procedure zitten, kunnen geen retroactief recht meer hebben op het Groeipakket. Deze wijziging is in voege getreden vanaf 4 juni 2020. Er is geen sprake van een recuperatie van middelen, aangezien deze aanpassing niet met terugwerkende kracht is kunnen toegepast worden.